

WARSZTATY DLA MŁODZIEŻY POLSKIEJ I IZRAELSKIEJ

„POLSKA : IZRAEL”

OŚRODEK „BRAMA GRODZKA – TEATR NN”, LUBLIN 2010.

OPRACOWANIE: IZABELA BŁASIAK, MIŁENA MIGUT.

TŁUMACZENIE: J. HEBRAJSKI – MIRIAM BORENSTEIN, J. ANGIELSKI - MIŁENA MIGUT.

Fundacja
Orange

PORTA
LUBLIN

Warsztat dotyczy wiedzy na temat współczesnej Polski i Izraela. Poprzez wspólny udział w ćwiczeniach młodzież uczy się powojennej historii obu krajów, spotyka słynnych Polaków i Izraelczyków oraz poznaje tradycyjne narodowe potrawy i święta. Pozorna lekkość tematyki ćwiczeń przygotowuje uczestników do głębszego zastanowienia się nad kwestiami, które mogą rodzić spory między Polakami a Izraelczykami. Warsztat daje możliwość dyskusji na temat relacji polsko-izraelskich i współpracy między obydwojoma krajami, uczy podejmowania trudnych tematów i pokazuje, jak o nich rozmawiać.

Udział w warsztacie ma także zainspirować młodzież do poszukiwania płaszczyzn porozumienia między Polską z Izraelem poprzez ukazanie, że przyszłe kontakty między obydwojoma krajami zależą od wiedzy i doświadczenia ludzi je tworzących. Kształtuje tym samym do życia w społeczeństwie obywatelskim.

Ponadto warsztat umożliwia uczestnikom w bezpośrednim kontakcie wymianę wiedzy na temat Polski i Izraela i konfrontację zastanych sposobów myślenia.

Po warsztatach uczestnik będzie potrafił:

- wymienić i opisać podstawowe wydarzenia w powojennej historii Polski oraz Izraela,
- opisać ważne postaci dla Polski i Izraela,
- wymienić główne miasta, rzeki, jeziora i morza obu krajów,
- wymienić tradycyjne narodowe potrawy i święta,
- wymienić i opisać historycznie ważne miejsca w Polsce i Izraelu,
- przedstawić argumenty w dyskusji o wzajemnej niewiedzy w Polsce i Izraelu na tematy dotyczące obu krajów,
- rozpoznać i odrzucić stereotypy na temat Polski i Izraela, funkcjonujące w świadomości społecznej.

Czas warsztatu: 90 min.

Grupa docelowa: młodzież ponadgimnazjalna z Polski i Izraela.

Ilość uczestników: 20-40 osób.

Ilość grup ćwiczeniowych: 5.

Materiały źródłowe:

1. http://pl.wikipedia.org/wiki/Historia_Izraela (dostęp: marzec 2010),
2. http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Israel (dostęp: marzec 2010),
3. http://commons.wikimedia.org/wiki/Strona_glowna (dostęp: marzec 2010).

Materiały pomocnicze:

- tablica Linia Czasu,
- etykiety samoprzylepne (20-40 sztuk),
- 32 koperty A5 na zdjęcia i nazwy potraw,
- mazaki (10 sztuk),
- kartki A4 (20 sztuk).

Przebieg warsztatów

Powitanie oraz wprowadzenie do warsztatów (5 min.)

Prowadzący wita uczestników i informuje, że warsztat będzie dotyczył współczesnej Polski i Izraela. Uczestnicy będą poznawali kulturę i historię obu krajów, wykonując ćwiczenia, a po każdym z nich będą mogli odgadnąć dwie daty na tablicy Linia Czasu [przykład w zał. 1.1] dotyczące ważniejszych powojennych wydarzeń w Polsce i Izraelu. Na tablicy znajduje się Linia Czasu z datami i zdjęciami wydarzeń [zał. 1.2]. Po każdym ćwiczeniu grupa polska odgaduje, co wydarzyło się w Izraelu Polsce w danym roku i dopasowuje odpowiednie zdjęcie do daty. Jeśli członkowie grupy wiedzieli, co to za wydarzenie, grupa otrzymuje punkt. W taki sam sposób odsłaniana jest przez grupę izraelską data z historii Polski. Jeśli grupy nie znają wydarzeń innego kraju, to można odgadywać własne daty (Polacy polskie, Izraelczycy izraelskie). Pod koniec warsztatu powstaje Linia Czasu z ważniejszymi datami w historii Polski i Izraela i ich opisami. Tablica Linia Czasu rozpocznie dyskusję, podsumowującą warsztat.

1. Ćwiczenie – Napisz swoje imię (10 min.)

Potrzebne materiały: etykiety samoprzylepne (20-40 sztuk).

Uczestnicy warsztatów siadają w kręgu. Każdy uczestnik otrzymuje przylepny papier, na którym pisze swoje imię we własnym języku. Następnie Polacy pytają Izraelczyków, jak zapisać imiona w drugim języku i pomagają Izraelczykom zapisać ich imiona w języku polskim. W rezultacie każdy uczestnik ma na przylepnym papierze napisane swoje imię w dwóch językach. Zapisane imiona są wspólnie powtarzane.

2. Ćwiczenie – Polsko-izraelska restauracja (10 min.)

Potrzebne materiały: koperty z rysunkami potraw [zał. 2].

Uczestnicy warsztatów stają w kręgu. Każdy dostaje małą kopertę z karteczką z rysunkiem i podpisem potrawy polskiej lub izraelskiej [zał. 2]. Należy obejrzeć rysunek, zapamiętać nazwę potrawy i schować karteczkę do koperty. Następnie, chodząc po sali, należy wymienić się „swoją” potrawą z jak największą ilością osób, mówiąc: „Daję ci...” Przy wymianie kopert nie należy do nich zaglądać. Ćwiczenie trwa około 2 minut (5-10 wymian), po czym wszyscy stają w kręgu i sprawdzają, czy ostatnia nazwa potrawy, jaką usłyszeli przed zatrzymaniem gry, zgadza się z potrawą, jaką mają w kopercie. Ćwiczenie można powtórzyć 2-3 razy, aż wszyscy oswoją się z nazwami potraw oraz poprawnie je przekażą i zapamiętają.

3. Ćwiczenie – Słynni ludzie (15 min.)

Potrzebne materiały: karki A4 (20 sztuk).

Uczestnicy siadają w grupach, w których na chwilę dzielą się na część polską i izraelską. Każda z grup otrzymuje 4 kartki. Na 2 z nich wypisuje po 3 imiona i nazwiska słynnych osób (uczestnicy polscy – słynnych 3 Polaków, izraelscy – słynnych 3 Izraelczyków), a na pozostałych 2 kartkach wypisuje krótkie opisy tych osób. W każdej grupie będzie zatem 6 znanych postaci, trzy polskie i 3 izraelskie. Następuje wymiana kartek z imionami i opisami, grupa polska musi przyporządkować opisy słynnych Izraelczyków do ich nazwisk, a grupa izraelska – słynnych Polaków. Każda grupa między sobą ocenia poprawność przyporządkowania imion do opisów, a następnie prowadzący warsztaty prosi, by każda grupa na forum powiedziała, jakie słynne osoby wybrała.

4. Ćwiczenie – Domino ze zdjęć (15 min.)

Potrzebne materiały: karty domino [zał. 5].

Prowadzący warsztaty prosi uczestników, by ustawili się w dwóch kręgach, tak by w każdym z nich była zachowana proporcja Polaków i Izraelczyków. Następnie uczestnicy losują karty domino [zał. 5]. Prowadzący warsztaty wyjaśnia, że należy ułożyć wylosowane karty domino, tak, by do siebie pasowały (tak jak w grze domino). Jeśli uczestnik ma kartę ze zdjęciem Ściany Płaczu i opisem Kolumny Zygmunta, to musi ustawić się pomiędzy osobą z kartą z opisem Ściany Płaczu a osobą ze zdjęciem Kolumny Zygmunta. Efektem ćwiczenia są dwa ustawione kręgi domino. Następnie uczestnicy warsztatów siadają w jednym kręgu, w którym krótko omawiają każde zdjęcie.

6. Ćwiczenie – Rysujemy mapy (15 min.)

Potrzebne materiały: karty z konturami Polski i Izraela [zał. 6].

Prowadzący warsztaty prosi, by uczestnicy dobrali się w polsko-izraelskie pary. W każdej parze uczestnik z Polski otrzymuje kartę z mapą Polski z zaznaczonymi większymi miastami, rzekami i regionami Polski po jednej stronie karty oraz niewypełniony kontur mapy Izraela na odwrocie. Uczestnicy z Izraela dostają analogicznie kartę z wypełnioną mapą Izraela i niewypełnionym konturem Polski po drugiej stronie [zał. 6]. Nie pokazując sobie wzajemnie kart, należy opowiedzieć drugiej osobie, gdzie na mapie ma zaznaczać miasta i rzeki. Następnie prowadzący warsztaty prosi, by uczestnicy porównali w parach, jak zostały „ze słuchu” wypełnione mapy.

Po skończonym ćwiczeniu prowadzący warsztaty podsumowuje wyniki gry Linia Czasu i podlicza punkty.

7. Dyskusja – Niewiedza świadoma? (20 min.)

Prowadzący warsztaty rozpoczyna dyskusję, podsumowując jednocześnie grę Linia Czasu. Zwraca uwagę na to, że zarówno Polska ma w swojej historii ciemne karty, (np. Marzec '68), jak i Izrael (który z kolei długo nie podejmował tematu problemów Ocalonych z Holocaustu). Można zadać pytania:

- czy dziś Polacy mają wiedzę na temat Izraela i czy Izraelczycy mają wiedzę na temat Polski?
- czy wiedza o kulturze, o społeczeństwie i aktualnych problemach jest potrzebna nawzajem Polakom i Izraelczykom? Jeśli jest, to dlaczego?

Prowadzący warsztaty prosi uczestników, aby na karteczkach napisali pytania, na jakie chcieliby usłyszeć odpowiedź na forum. Kartki zbierane są do worka i losowane, a następnie przebiega dyskusja dotycząca danego pytania. Moderator może przygotować karteczki z dodatkowymi pytaniami:

- czy służba w izraelskiej armii jest obowiązkowa?
- czy Izraelczycy mają palestyńskich znajomych/przyjaciół?
- jak Polacy mogą mieszkać w blokach stojących przy obozie na Majdanku? (W czasie funkcjonowania obozu nie było tam bloków),
- czy często młodzi Polacy planują wyjechać z Polski i mieszkać za granicą?

Podsumowanie warsztatów

Prowadzący dziękuje Polakom i Izraelczykom za udział w warsztatach. W podsumowaniu można wskazać, że ważne jest podtrzymywanie ciągłego kontaktu między obiema grupami narodowymi i że jest to teraz wyzwaniem dla uczestników warsztatów.